

WMK · PO

Sociale Veiligheid leerlingen maart 2019

Uitslagen Vragenlijst

Daltonschool
De Poolster

O.B.S. De Poolster

Inleiding

In dit rapport worden de resultaten beschreven van de Sociale Veiligheid leerlingen maart 2019 van O.B.S. De Poolster. De gebruikte vragenlijst is afkomstig van het kwaliteitszorgsysteem WMK (Werken Met Kwaliteit), een coproductie van:

- Bos Onderwijs Consultancy te Ede (Cees Bos, auteur)
- Koninklijke Van Gorcum te Assen (uitgever)
- Kwest Online te Zuidwolde (automatiseerder)

De vragenlijst

Kwaliteitszorg is: zorgen voor kwaliteit. Scholen die dat systematisch doen, stellen zichzelf permanent de volgende vragen:

1. Wat beloven wij? Welke kwaliteit kunnen alle betrokkenen verwachten?
2. Doen we wat we beloven? En hoe meten we dat?
3. Welke kwaliteit moeten we vasthouden (borgen)?
4. Welke aspecten willen we verbeteren? En: Hoe pakken we dat aan?

Als een school haar kwaliteit heeft vastgesteld (fase 1), is het zaak te meten wat anderen vinden van de kwaliteit van de school (fase 2). Wie voortdurend alleen maar zelf (directie en leraren) de kwaliteit van de school beoordeelt, krijgt geen objectief beeld. Daarom is het van belang om (ook) anderen naar de kwaliteit van de school te laten kijken. Te denken valt aan een beoordeling door de inspectie, een externe instantie, een visitatiecommissie, een maatjesschool, ouders en/of leerlingen. Een school die de beoordeling van haar kwaliteit baseert op meerdere bronnen, beschikt over een wat genuanceerder (objectiever) beeld van de werkelijkheid. Het bevragen van ouders/verzorgers, leerlingen of leraren (in hun rol van werknemer) kan dus geïntegreerd worden in de tweede fase van kwaliteitszorg: vinden zij, dat de school waarmaakt wat ze belooft? Dit kan gemeten worden met behulp van een ouder-, leerlingen- of lerarenvragenlijst.

De gehanteerde vragenlijst (WMK) is volledig afgestemd op het toezichtkader van de Inspectie van het Onderwijs.

Meerkeuzevragen	1 vragen
Veilig	8 vragen
Regels	6 vragen
Algemeen	15 vragen
Incidenten	6 vragen

De Vragenlijst bestaat in totaal uit 36 vragen.

Gegevens

Schoolgegevens

School	O.B.S. De Poolster
Adres	Plejadenplein 40
Postcode + Plaats	1033 VL Amsterdam

Periode van afname

Deze Vragenlijst is afgenomen in de periode van 4 maart 2019 tot 19 maart 2019.

Aantal respondenten

Totaal aantal respondenten	52
Aantal afgerond	51
Responspercentage	98%

Waardering van het responspercentage

Een respons tot 16%	Erg laag
Een respons tussen 16% en 34%	Laag
Een respons tussen 34% en 50%	Voldoende
Een respons tussen 50% en 70%	Goed
Een respons boven 70%	Uitstekend

Waardering van de scores

Een score tot 2,50	Onvoldoende
Een score tussen 2,50 en 3,00	Zwak (matig)
Een score tussen 3,00 en 3,25	Voldoende
Een score tussen 3,25 en 3,50	Ruim voldoende
Een score tussen 3,50 en 3,75	Goed
Een score tussen 3,75 en 4,00	Uitstekend

De norm is door de school ingesteld op 3,00. We gaan ervan uit, dat een verschil van meer dan 0,50 op de benchmark een significant verschil is. Een sterk punt is een punt dat boven de 3,50 scoort. Een mogelijk verbeterpunt is een punt dat beneden de 3,00 scoort.

In de hierna volgende hoofdstukken worden steeds de uitslagen per indicator of beleidsterrein beschreven. Ieder hoofdstuk bestaat uit:

1. De uitslagen van een beleidsterrein of indicator
  - De vraag (stelling)
  - De gemiddelde score van eigen school (GSES)
  - De gemiddelde score van andere scholen (GSOS)
  - Het verschil tussen GSES en GSOS
  - De standaardafwijking

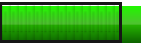
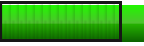
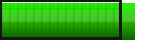
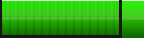
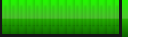

Meerkeuzevragen

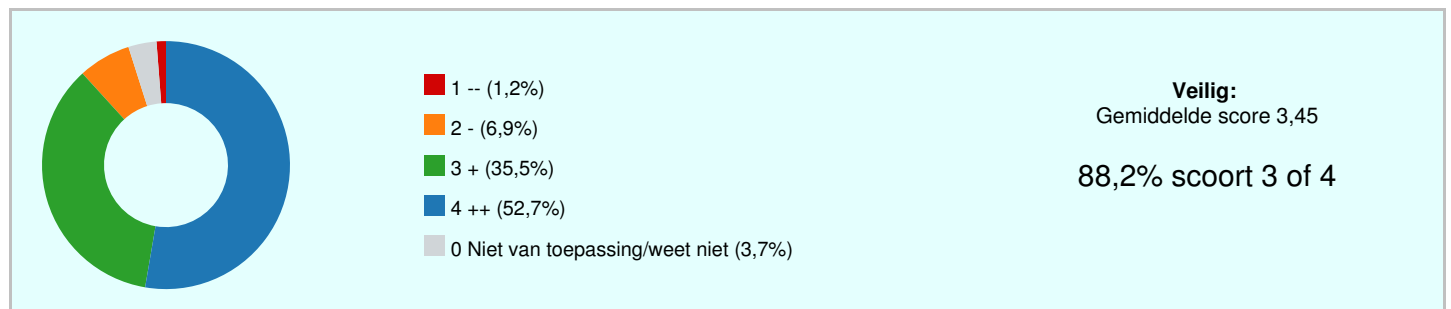
In welke groep zit je?		
Groep 7	25	
Groep 8	26	

Analyse

Nadat de leerlingen de enquête hadden ingevuld, hebben zij in kleine groepjes toelichting mogen geven bij bepaalde vragen. Dit deden zij in gesprek met de gedragspecialist van de Poolster. De toelichting van de leerlingen is in de analyse verwerkt.

Veilig

	GSES	GSOS	+/-	DEV
1. Ik voel me veilig op school	3,41		0,57	
2. Ik voel me veilig als ik door de school loop	3,73		0,45	
3. Ik voel me veilig op het schoolplein	3,27		0,69	
4. Ik ga zonder angst naar school, ik ben voor niets en niemand bang op school	3,57		0,60	
5. De leraar zorgt ervoor dat je voor andere leerlingen niet bang hoeft te zijn	3,10		0,82	
6. De leraar zorgt ervoor dat je voor andere volwassenen in de school niet bang hoeft te zijn	3,26		0,82	
7. Ik voel me veilig als ik zelfstandig op de gang werk	3,78		0,46	
8. Tijdens het samenwerken voel ik me bij alle leerlingen veilig	3,43		0,69	
	3,45		0,68	

Sterke punten

- 7. Ik voel me veilig als ik zelfstandig op de gang werk
- 2. Ik voel me veilig als ik door de school loop
- 4. Ik ga zonder angst naar school, ik ben voor niets en niemand bang op school

Men is het eens over

- 2. Ik voel me veilig als ik door de school loop
- 7. Ik voel me veilig als ik zelfstandig op de gang werk

Bespreekpunten

- 5. De leraar zorgt ervoor dat je voor andere leerlingen niet bang hoeft te zijn
- 6. De leraar zorgt ervoor dat je voor andere volwassenen in de school niet bang hoeft te zijn
- 3. Ik voel me veilig op het schoolplein

Analyse

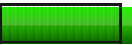
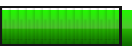

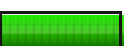

We scoren gemiddeld een 3.45. Ten opzichte van vorig schooljaar (2017-2018) geeft een groter percentage van de leerlingen aan zich veilig te voelen. In het schooljaar 2018-2019 scoort 88.2% van de leerlingen gemiddeld een + of ++ (respectievelijk een score van 3 of 4) op deze schaal, terwijl dit in 2017-2018 nog 80.5% betrof. De leerlingen voelen zich met name erg veilig in de gangen van de school, bijvoorbeeld tijdens het zelfstandig werken.

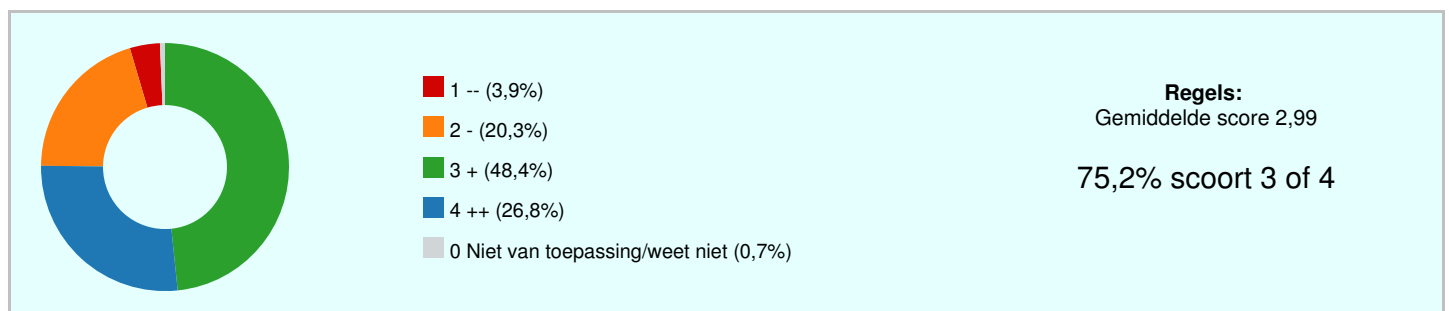
Het voorgaande schooljaar scoorden we zwak op punt 5 en 6. Hierin zijn we nu vooruit gegaan naar een voldoende score (3.10) op 'de leraar zorgt

ervoor dat je voor andere leerlingen niet bang hoeft te zijn' en naar een ruimvoldoende score (3.26) op 'de leraar zorgt ervoor dat je voor andere volwassenen in de school niet bang hoeft te zijn'.

Punt 5, de leraar zorgt ervoor dat je voor andere leerlingen niet bang hoeft te zijn, blijft een relatief zwak punt binnen deze schaal. Uit gesprekken met de leerlingen uit groep 7 en 8 blijkt dat zij vinden dat leerkrachten (nog) actiever zouden kunnen surveilleren tijdens het buitenspelen, zodat incidenten eerder worden opgemerkt.

Regels

	GSES	GSOS	+/-	DEV
1. We stellen in de klas samen regels op om goed met elkaar om te (kunnen) gaan	3,20			0,71
2. DE LERAAR zorgt ervoor, dat iedereen zich aan de regels houdt	3,30			0,67
3. DE LEERLINGEN zorgen er samen voor, dat iedereen zich aan de regels houdt	2,39			0,69
4. De leraar zorgt ervoor, dat ruzies worden uitgesproken	3,00			0,86
5. We BESPREKEN in de klas hoe je met elkaar omgaat	3,16			0,80
6. We OEFENEN in de klas hoe je met elkaar omgaat, bv door vreedzame school	2,88			0,65
	2,99			0,79

Mogelijke verbeterpunten

- 3. DE LEERLINGEN zorgen er samen voor, dat iedereen zich aan de regels houdt
- 6. We OEFENEN in de klas hoe je met elkaar omgaat, bv door vreedzame school

Bespreekpunten

- 4. De leraar zorgt ervoor, dat ruzies worden uitgesproken
- 5. We BESPREKEN in de klas hoe je met elkaar omgaat
- 1. We stellen in de klas samen regels op om goed met elkaar om te (kunnen) gaan

Analyse

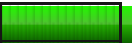
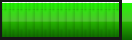

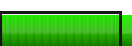

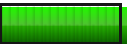

Op dit punt zijn we min of meer gelijk gebleven ten opzichte van schooljaar 2017-2018. Het gemiddelde van 2.99 valt nog net in het 'matige' gebied (vanaf 3.00 = voldoende). Op punt 2, 4 en 5 zijn we vooruitgegaan. De leerkracht zorgt er in vergelijking met vorig jaar beter voor dat iedereen zich aan de regels houdt, ruzies worden uitgesproken en er wordt besproken hoe je in de klas met elkaar omgaat.

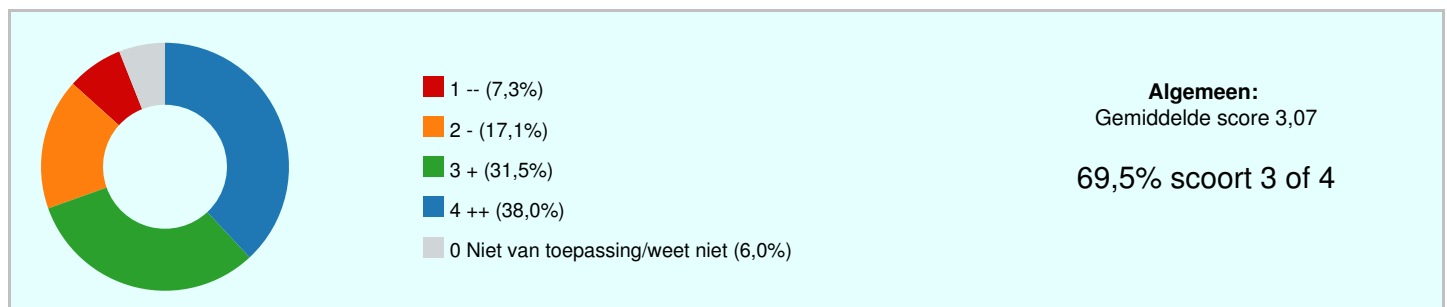
Punt 3 gaat over de mate waarin leerlingen er samen voor zorgen dat iedereen zich aan de regels houdt. Voorgaand schooljaar scoorden we al een matige score. Dit schooljaar scoren we een onvoldoende (2.39). Dit punt is in groepjes met de leerlingen besproken. De leerlingen geven zelf aan dat ze zelf vaak mee doen als regels worden overtreden. Als iemand iets onaardigs zegt of doet, zijn de leerlingen geneigd om iets onaardigs terug te zeggen of doen. Ze voelen zich niet geroepen om gedrag van andere leerlingen te corrigeren. Leerlingen voelen zich niet verantwoordelijk voor elkaar en geven aan dat ze dit actie-reactie gedrag normaal vinden. De leerlingen vinden het nuttig dat er op school gewerkt wordt met zogenaamde mediators. Mediators zijn leerlingen die in de pauzes bemiddelen tijdens conflicten en hiervoor ook lessen hebben gevolgd.

Punt 6: Ook het in de klas oefenen hoe je met elkaar omgaat, blijft een verbeterpunt. Hier scoren we net als vorig jaar een matige score (2.88). In gesprek met de leerlingen geven zij aan dat ze graag vaker vreedzame school lessen zouden willen krijgen. Hierbij geven ze aan dat ze de huidige vreedzame school lessen leuk vinden, maar dat het geleerde niet altijd makkelijk toepasbaar is in de praktijk. Leerlingen zien zelf ook dat ze erg veel bezig zijn met op elkaar reageren (zie punt 3) en vertellen dat ze nog zouden kunnen leren hoe je vervelend gedrag van de ander kunt negeren.

Algemeen

	GSES	GSOS	+/-	DEV
1. We leren samen te werken	3,25		0,79	
2. We leren dingen over mensen uit andere culturen	3,24		0,67	
3. Ik weet wat ik moet doen als ik gepest wordt	3,34		0,84	
4. Op school wordt informatie gegeven over hoe je moet omgaan met pesten via social media (b.v. via Whatsapp, Snapchat, Youtube, Instagram, e-mail en/of Internet)	2,61		0,85	
5. Ik weet wie de pestcoördinator bij ons op school is	2,52		1,18	
6. Op school wordt ik geaccepteerd, zoals ik eruit zie en wat voor kleding ik draag	3,29		0,82	
7. Op school wordt ervoor gezorgd, dat ik niet te maken heb met geweld	2,96		0,98	
8. Op school wordt ervoor gezorgd, dat ik niet te maken heb met bedreigingen	3,09		0,86	
9. Op school wordt ervoor gezorgd, dat ik niet word uitgescholden	2,41		0,95	
10. Op school wordt ervoor gezorgd, dat ik niet word gepest (getreiterd)	2,83		0,95	
11. Op school wordt ervoor gezorgd, dat ik niet word gehanteerd	3,26		0,86	
12. Op school wordt ervoor gezorgd, dat ik niet word gediscrimineerd (dat ik geen last heb van racisme)	3,22		0,94	
13. Op school wordt ervoor gezorgd, dat ik geen last heb van vernieling van mijn spullen	3,23		0,83	
14. Op school wordt ervoor gezorgd, dat er geen spullen van mij worden gestolen	3,06		1,00	
15. Op school wordt ervoor gezorgd, dat ik niet word gepest met mijn geloof	3,67		0,70	
	3,07		0,95	

Sterke punten

- 15. Op school wordt ervoor gezorgd, dat ik niet word gepest met mijn geloof

Mogelijke verbeterpunten

- 9. Op school wordt ervoor gezorgd, dat ik niet word uitgescholden
- 5. Ik weet wie de pestcoördinator bij ons op school is
- 4. Op school wordt informatie gegeven over hoe je moet omgaan met pesten via social media (b.v. via Whatsapp, Snapchat, Youtube, Instagram, e-mail en/of Internet)

Bespreekpunten

- 5. Ik weet wie de pestcoördinator bij ons op school is
- 14. Op school wordt ervoor gezorgd, dat er geen spullen van mij worden gestolen
- 7. Op school wordt ervoor gezorgd, dat ik niet te maken heb met geweld

Analyse

Op dit onderdeel scoren we in het voldoende gebied (3.07). Op de meeste punten zijn we iets achteruit gegaan ten opzichte van vorig jaar. Ten opzichte van vorig jaar vinden leerlingen dat er beter wordt gezorgd dat er geen diefstal of vernieling plaatsvindt.

Punt 4: De leerlingen vinden dat er meer aandacht kan worden besteed aan (pesten via) sociale media (2.61 = matige score). Hierbij geven zij in gesprek aan dat er weinig aandacht is voor social media, maar dat er gelukkig ook niet of nauwelijks digitaal gepest wordt. De leerlingen vinden de Mediamasters lessen erg leuk en zouden graag vaker social media lessen hebben. Ze willen niet alleen leren hoe je omgaat met digitaal pesten, maar vinden het ook interessant om over (digitale) sociale omgangsnormen te leren.

Punt 5: De kinderen weten niet goed wie de pestcoördinator is (2.52 = zwakke score). Dit is begrijpelijk, omdat dit na het vetrekken van de voorgaande pestcoördinator niet helder naar de leerlingen is gecommuniceerd. Voor volgend schooljaar is het een belangrijk actiepoint om het voor leerlingen (en ouders) inzichtelijk te maken wie de pestcoördinator is.

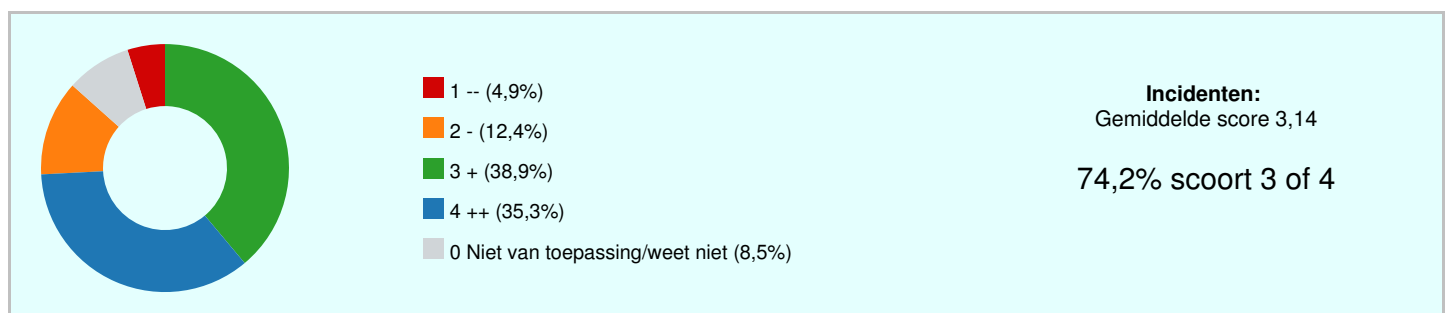
Punt 7: De leerlingen scoren een matige score (2.96) als het gaat om hoe goed school ervoor zorgt dat zij niet te maken krijgen met geweld. Als hier navraag naar wordt gedaan, geven de leerlingen aan dat deze score nog voorkomt uit incidenten die vorig schooljaar (2017-2018) plaatsvonden. Dit schooljaar ervaren zij zelden geweld of gaat het om stoeien.

Punt 9: In vergelijking met vorig schooljaar vinden de leerlingen dat er dit jaar minder goed voor wordt gezorgd dat zij niet worden uitgescholden (2.41 = onvoldoende score). Wanneer dit met de leerlingen wordt besproken, geven ze aan dat schelden een automatisme is geworden. De leerkracht zegt er wel wat van, maar de leerlingen geven aan dat ze dit zelf toch voortdurend blijven doen en dat dit vaak 'voor de grap' gebeurt, zowel binnen als buiten het klaslokaal.

Punt 10: In vergelijking met vorig schooljaar vinden de leerlingen dat er dit jaar minder goed voor wordt gezorgd dat zij niet worden gepest (2.83 = zwakke score). In gesprek met de leerlingen geven zij aan dat leerkrachten de pesters wel aanspreken op hun gedrag, maar dat er vervolgens weinig verandert. Sommige leerlingen geven aan dat er vooral bij de externe TSO weinig wordt ingegrepen wanneer er wordt gepest. De leerlingen geven aan dat er wat hen betreft strengere consequenties zouden mogen gelden voor hun medeleerlingen bij (pest)incidenten.

Incidenten

	GSES	GSOS	+/-	DEV
1. Ik help iemand die gepest wordt	3,18			0,80
2. Ik help iemand die wordt gediscrimineerd	3,37			0,85
3. De leraar steunt kinderen die te maken hebben met pesten, geweld en/of bedreigingen	3,00			0,85
4. De leraar zegt er iets van als er leerlingen gepest worden	3,02			0,80
5. De leraar zegt er iets van als er leerlingen gepest worden omdat ze anders zijn (b.v. autisme, ADHD, dyslexie)	3,21			0,85
6. De leraar zegt er iets van als er leerlingen uitgelachen worden	3,08			0,86
	3,14			0,85

Bespreekpunten

- 6. De leraar zegt er iets van als er leerlingen uitgelachen worden
- 5. De leraar zegt er iets van als er leerlingen gepest worden omdat ze anders zijn (b.v. autisme, ADHD, dyslexie)
- 3. De leraar steunt kinderen die te maken hebben met pesten, geweld en/of bedreigingen

Analyse

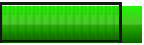

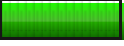
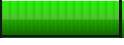
Gemiddeld scoren we een 3.14. Dit is voldoende.

Punt 3: Hier halen we nog net een voldoende score (3.00) In gesprek geven de leerlingen aan dat zij het niet voldoende vinden als de leerkracht leerlingen alleen aanspreekt op gedrag of aangeeft ergens op te zullen letten. Zij vinden dat ouders best vaker gebeld zouden mogen worden als er sprake is van plagen, fysieke incidenten en/of bedreigingen en er fermere consequenties zouden mogen gelden wanneer er incidenten plaatsvinden.

Punt 5: Hier halen we een voldoende score (3.21). Bij navraag geven leerlingen aan dat er geen/weinig sprake is van plagen omdat iemand anders is.

Punt 6: Hier halen we een voldoende score (3.08). Bij navraag geven leerlingen aan dat de leerkrachten er wel iets van zeggen wanneer kinderen duidelijk geraakt zijn door het uitlachen. Op de belangrijke momenten wordt er dus wel wat van gezegd.

Uitslagen m.b.t. de verschillende beleidsterreinen

Beleidsterrein	GSES	GSOS	+/-	DEV	
Veilig	3,45			0,68	
Regels	2,99			0,79	
Algemeen	3,07			0,95	
Incidenten	3,14			0,85	

Slotconclusies

O.B.S. De Poolster scoort als school een 3,15. Daarmee scoort de school voldoende.

De respons op de Vragenlijst was 98%: 51 van de 52 respondenten heeft de Vragenlijst ingevuld. Het responspercentage is uitstekend; de Vragenlijst werd door heel veel respondenten ingevuld. Daardoor geven de uitslagen een zeer betrouwbaar beeld van de mening van de respondenten.

De leerlingen van de Poolster voelen zich over het algemeen veilig op school.

Net als vorig schooljaar valt het op dat leerlingen er over het algemeen onvoldoende samen voor zorgen dat leerlingen zich aan de regels houden. Dit punt is al enkele jaren een verbeterpunt. Hierbij valt het op dat leerlingen aangeven dat zij vooral veel op elkaar reageren en nog niet goed weten hoe ze ongewenst gedrag kunnen negeren of corrigeren. Het zou goed zijn als de leerlingen meer eigenaarschap krijgen en voelen, zodat ze ook gaan leren om er samen voor te zorgen dat iedereen zich aan de regels houdt. Hierbij kan het helpen dat leerlingen ook leren om vervelend gedrag van anderen te negeren. Ze zouden graag meer (evt. vreedzame school) lessen krijgen waarbij ze concreet nieuw gedrag leren hoe zij met pesten of ongewenst gedrag om kunnen gaan.

De Poolster scoort een matige score op het aanbieden van informatie over hoe om te gaan met pesten via social media. Dit blijft daarom een verbeterpunt. De leerlingen geven aan dat zij graag meer lessen zouden krijgen over het gebruik van sociale media en over hoe om te gaan met digitaal pesten. Het is voor de leerlingen onduidelijk wie de pestcoördinator is en dit is dan ook een verbeterpunt.

De Poolster scoort matige scores als het gaat om de zorg dat leerlingen op school niet worden geplaagd, gepest, uitgescholden of te maken krijgen met geweld.

In gesprek geven de leerlingen aan dat:

- Het voor hen een gewoonte is om te schelden en dat dit iets is waar ze maar moeilijk mee kunnen stoppen. Uitschelden is voor hen in de meeste gevallen 'grappig' bedoeld.
- Er in principe weinig geweld wordt gebruikt. De zwakke score wordt hier voornamelijk veroorzaakt door incidenten uit een voorgaand schooljaar.
- Er in principe weinig wordt gepest, maar dat de leerlingen wel vinden dat er bij de externe TSO te weinig wordt ingegrepen. Zij geven ook aan dat ze graag zouden willen dat er strengere consequenties zouden gelden bij (pest)incidenten, zoals het bellen van de ouders.

Voor de Poolster vormt het tegen gaan van schelden en plagen/pesten een belangrijk verbeterpunt.

Waardering van de vragen

Onvoldoende (score tot 2,50)	2	5,6%
Zwak (matig) (score tussen 2,50 en 3,00)	5	13,9%
Voldoende (score tussen 3,00 en 3,25)	14	38,9%
Ruim voldoende (score tussen 3,25 en 3,50)	10	27,8%
Goed (score tussen 3,50 en 3,75)	3	8,3%
Uitstekend (score tussen 3,75 en 4,00)	1	2,8%

Hoogste en laagste scores

Beleidsterrein	GSES	
Veilig		
7. Ik voel me veilig als ik zelfstandig op de gang werk	3,78	
5. De leraar zorgt ervoor dat je voor andere leerlingen niet bang hoeft te zijn	3,10	
Regels		
2. DE LERAAR zorgt ervoor, dat iedereen zich aan de regels houdt	3,30	
3. DE LEERLINGEN zorgen er samen voor, dat iedereen zich aan de regels houdt	2,39	
Algemeen		
15. Op school wordt ervoor gezorgd, dat ik niet word gepest met mijn geloof	3,67	
9. Op school wordt ervoor gezorgd, dat ik niet word uitgescholden	2,41	
Incidenten		
2. Ik help iemand die wordt gediscrimineerd	3,37	
3. De leraar steunt kinderen die te maken hebben met pesten, geweld en/of bedreigingen	3,00	